

עפ"ת 22230/09/22 - ולדיסלב יאמפולסקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 22230-09-22 יאמפולסקי נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אברהם בולוס
מבקש ולדיסלב יאמפולסקי
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

בקשה להארכת מועד להגשת ערעור כנגד הרשעת המבקש בהכרעת הדין מיום 9.8.21 (להלן: **הכרעת הדין**) שניתנה בבית המשפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופטת כרמית פאר גינת) בתיק תת"ע 8728-07-21.

כתב האישום

1. כעולה מכתב האישום שהוגש לביהמ"ש קמא, ביום 24.7.21, בשעה 3:37, המבקש בהיותו נהג שטרם מלאו לו 24 שנים, נהג ברכב פרטי כשהוא שיכור, בכך שבדגימת אוויר נשוף שבוצעה למבקש נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף הינו 251 מיקרוגרם, העולה על הריכוז של 50 מיקרוגרם הקבוע בפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א-1961 (להלן: **הפקודה**), בניגוד לסעיפים 62(3), 64ב(א)(3) וסעיף 39א לפקודה.

עוד צוין בכתב האישום בזו הלשון: "**במידה ותורשע בדין, הינך צפוי לעונש הקבוע בסעיף 62 לפקודת התעבורה (נוסח חדש)(להלן: הפקודה), ו/או לכל עונש הקבוע בפקודה: סעיפים 40-35, 44א, 57ג, 63, 65א) הכל בהתאם לנסיבות**".

ההליכים בביהמ"ש קמא

2. ביום 9.8.21 התקיים דיון אליו התייצב המבקש ללא ייצוג. כפי העולה מפרוטוקול הדיון, בפתח הדיון המבקש מסר "**אני מודה בעובדות שבכתב האישום**", ומיד לאחר מכן הורשע בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

3. המשיבה טענה לעונש ועתרה להטלת עונש פסילה בפועל למשך 24 חודשים (פסילת המינימום), פסילה על תנאי, מאסר על תנאי וקנס כספי. מנגד, המבקש ביקש "**להימנע מקנס ולהאריך את הפסילה. אני גר בחול,**

אני מודה שעשיתי טעות, אין לי כסף. אני מעדיף שתהיה לי פסילה ארוכה במקום קנס."

4. לאחר שהצדדים טענו לעונש, ניתן גז"ד שבגדרו ביהמ"ש קמא הטיל על המבקש עונש פסילה לתקופה של 26 חודשים בפועל בניכוי חודש פסילה מנהלית, פסילה על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך 3 שנים וקנס בסך 800 ₪.

כן הוטל על המבקש עונש מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור **"עבירה של נהיגה בשכרות ו/או עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים ו/או נהיגה בפסילה"**, וביהמ"ש קמא הוסיף בגז"ד כלהלן: **"רכיב המאסר הוסבר לנאשם על ידי ביהמ"ש, והנאשם הצהיר, כי הוא מבין את רכיב המאסר המותנה שהוטל עליו במסגרת גזר הדין" (להלן: גז"ד).**

5. ביום 12.7.22, המבקש הגיש לבימ"ש קמא בקשה לביטול פסק הדין במסגרתה טען, כי ביום 19.2.22, בזמן שנהג ברכבו, הוא נעצר על ידי שוטר שאז נודע לו לראשונה כי הוא נוהג בזמן פסילה שהוטלה בגז"ד.

המבקש טען בבקשה, כי הוא תושב ואזרח מולדובה, אשר עלה לישראל יחד עם הוריו בשנת 2015 והתגורר בישראל עד לשנת 2018, שאז עבר להתגורר ברוסיה שם הוא לומד משפטים. לטענת המבקש בתקופה בה התגורר ברוסיה, הוא הגיע לישראל לביקורים למשך חודש עד חודשיים בלבד.

עוד הדגיש המבקש, כי למרות שאינו שולט בשפה העברית ועל אף שציין בפני בימ"ש קמא כי הוא מתגורר בחו"ל, הדין בעניינו לא נערך בשפת האם ולא הובא מתורגמן. כן הוסיף, כי התייצב לדיון בבימ"ש קמא כשאינו מיוצג, מבלי שהוסברה לו הזכות לקבלת ייצוג באמצעות הסנגוריה הציבורית, וגם לא נמסרה הודעה כי בכוונת המשיבה לעתור לעונש של מאסר בפועל.

המבקש בבקשתו לביטול פס"ד התייחס למידת הפגיעה שנגרמה לו בעקבות הרשעתו והענישה שהוטלה. לטענתו, הוא זכאי לאזרחות ישראלית והתחיל בהליכי קבלת אזרחות, אולם בשל הרשעתו בהליך שהתנהל בבימ"ש קמא, תידחה בקשתו לקבלת אזרחות ישראלית ואף המבקש לא יוכל לקבל רישיון עריכת דין בישראל, שכן הוא לומד משפטים ברוסיה.

6. ביום 8.9.22 התקיים דיון בבימ"ש קמא בבקשת המבקש לביטול פס"ד, שבסיומו בימ"ש קמא דחה את בקשת המבקש וקבע כי מאחר ופס"ד שניתן הינו חלוט, ככל שהמבקש אינו משלים עם התוצאה עליו להגיש בקשה להארכת מועד להגשת ערעור בפני ביהמ"ש המחוזי.

טענות הצדדים

7. ביום 11.9.22 המבקש הגיש בתיק זה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור והודעת ערעור.

8. לטענת המבקש בבקשה וכן בדיון שהתקיים בפניי, יש להורות על מתן אורכה להגשת ערעור ועל ביטול הכרעת הדין בשל כשלים מהותיים שנפלו בהליך שהתנהל בעניינו בפני ביהמ"ש קמא.

המבקש חזר על הטענות שנטענו בפני בימ"ש קמא אשר פורטו לעיל, והוסיף כי כוונת המשיבה לעתור למאסר בפועל נעשתה בהפניה להוראות סעיף 62 לפקודה שצוינה בכתב האישום, אלא שהפניה זו אינה ברורה, במיוחד למבקש שאינו יודע קרוא וכתוב בעברית; בדיון שהתקיים בבימ"ש קמא לא בוצעה הקראה של כתב האישום בפני המבקש; לא הוסברו למבקש זכויותיו לרבות זכותו לסניגור ציבורי; הסניגוריה הציבורית לא עודכנה בהליך שהתנהל.

כן נטען, כי המבקש לא הודה בעובדות כתב האישום בהתאם לנוסח הכתוב בפרוטוקול, שכן הוא אינו יודע להתבטא בצורה שכזו, המבקש רק הנהן ואמר כן; למרות שניכר כי המבקש אינו דובר עברית ולא יודע קרוא וכתוב, המשיבה לא התריעה מפני כשלים אלו וניצלה את פערי הכוחות בין הצדדים; בימ"ש קמא שגה עת הטיל על המבקש עונש פסילה לתקופה של 26 חודשים, בעוד המשיבה בטיעוניה עתרה לעונש של 24 חודשי פסילה.

כן לטענת המבקש, בזמן שנתפס נוהג ביום 19.2.22, הוא אמר לשוטר בזמן אמת "אני תייר, מותר לי לנהוג עם רישיון כזה", תגובה ספונטאנית זו מעידה כי הוא לא ידע אודות הפסילה שהוטלה בבימ"ש קמא.

מכאן, לגישת המבקש, סיכויי קבלת הערעור הינם גבוהים.

9. המבקש הוסיף, כי עניינו דומה למי שנשפט בהיעדר שכן למרות שהיה נוכח בדיון הוא לא הבין את המיוחס לו ולא היה שותף להליך. משכך, אין לראות את מועד מתן פסה"ד כמועד הקובע. עוד נטען, מיד לאחר שעוכב ע"י שוטר והודע למבקש כי הוא נוהג בפסילה, הוא פעל ביום 27.2.22 לשכירת שירותי בא כוחו; ביום 8.5.22 התקיימה ישיבה עם המשיבה, לאחר 2 פגישות שתואמו ובוטלו על ידי המשיבה, אלא שהצדדים לא הצליחו להגיע להבנות, שכן התברר כי בעניין הנהיגה בפסילה (להלן: **התיק המאוחר**) "עומדת המאשימה על הפעלת עונש המאסר המותנה ומסרבת בכל תוקף להסדר.."(פסקה 3 לבקשה).

10. מנגד, המשיבה טענה בדיון שהתקיים בפניי, כי חובת הייצוג קמה כאשר המשיבה עותרת להטלת עונש מאסר בפועל ואילו בתיק זה המשיבה לא עתרה לעונש זה. כמו כן, לטענת המשיבה המבקש ידע שבאפשרותו לפנות לעו"ד ויש לזכור כי המבקש הינו סטודנט למשפטים; הדיון בתיק זה צריך להתמקד בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, כאשר לגישת המשיבה אין הצדקה להארכת מועד שכן הבקשה הוגשה לאחר שנה ממועד מתן פסה"ד ללא הנחת טעם ממשי המצדיק מתן ארכה; גם אילו ייקבע כי לא נעשתה הקראה של כתב האישום, אין מדובר בפגם היוורד לשורשו של עניין המצדיק מתן ארכה; באשר לעונש שהוטל על המבקש טענה המשיבה, כי אין מדובר בחריגה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת.

דיון והכרעה

11. בהתאם לסעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: **החסד"פ**):

**"בית המשפט רשאי, לבקשת מבקש, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות
ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו- 200".**

12. כפי שנקבע רבות, מוקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב בהחליטו בסוגיה זו. עם זאת אין מקום להיעתר לבקשות להארכת מועד כדבר שבשגרה באופן שיביא לזילות הוראות החוק, ולפגיעה ביכולתו של בית המשפט לפעול ביעילות וגם בעיקרון סופיות הדין (בש"פ 6742/01 **בן הרוש נ' מדינת ישראל** (30.9.01)). בהתאם לפסיקה, על המבקש להציג טעם ממשי המניח את הדעת להארכת המועד להגשת הערעור הפלילי, שכן:

**"בהתחשב בעקרון סופיות הדין ובצורך בהצבת גבול להימשכות ההליכים;
בהתחשב באינטרס של הצד שכנגד ושל הציבור בכללותו לחיזוק היציבות
והוודאות המשפטית; ונוכח הקשיים הכרוכים בניהול דין בערעור שהוגש
באיחור; אין ליתן אורכה להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור בפלילים, אלא
בהתקיים טעם ממשי המניח את הדעת." (בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל,
פסקה 3 (25.7.2006)).**

13. על ביהמ"ש להתייחס במסגרת נסיבות המקרה שבפניו לטעמים שבעטיים הערעור הוגש באיחור; לפרק הזמן שחלף מן המועד הקבוע להגשת הערעור, כאשר בהקשר זה על המבקש מוטלת החובה להגיש בקשתו להארכת מועד בזריזות הראויה ובהזדמנות הראשונה וככל שאיחורו ניכר יותר, כך פוחתים הסיכויים שבית המשפט ייעתר לבקשתו (ע"פ 4946/07 **עלי מקלדה נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (19.02.09)); לשאלת היותו של המבקש מיוצג על-ידי עורך דין; לסיכויי הערעור; לחשיבות הזכויות שעלולות להיפגע כתוצאה מאי-מתן הארכה וגם לאינטרס הציבורי (ע"פ 2525/05 **זינלוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 21 (9.6.05)); בש"פ 8197/13 **אמסלם נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (8.1.2014); בש"פ 660/16 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 (31.1.2016); ע"פ 5787/20 **מזרחי נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (31.8.2020); בש"פ 2311/20 **בן לולו נ' מדינת ישראל**, פסקה 4 (30.3.2020); ע"פ 8338/09 **דן כדר נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (31.1.10)

14. במקרה זה התלבטתי רבות שכן באשר לסיכויי הערעור המבקש בטיעונו הצביע על קיומן לכאורה של כשלים בניהול ההליך בפני ביהמ"ש קמא ועל פגיעה אפשרית בזכותו להליך הוגן. מעיון בפרוטוקול הדין שהתקיים בפני ביהמ"ש קמא מתברר שלא צוין בפרוטוקול כי נעשתה הקראה לכתב האישום בניגוד לסעי' 143 לחסד"פ, זאת למרות שהמבקש לא היה מיוצג. על חשיבותה של זכות זו וחובת ביהמ"ש להקפיד על קיומה במיוחד באשר לנאשם שאינו מיוצג עמד ביהמ"ש העליון רבות (בש"פ 7829/10 **ליאון טרמצי נ' מדינת ישראל**, פסקאות 14-15 (27.10.2010); ע"פ 1523/05 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (02.03.2006)). אך בצד זאת, אף שחשוב להקפיד על קיומה של הקראה, הרי התכלית היא הבאת תוכנו של כתב האישום לידיעת הנאשם והמבחן הוא תכליתי מהותי ולא פורמאלי גרידא (בש"פ 1948/03 **שמואל שילון נ' מדינת**

ישראל, נז(2) 869 (10.3.03). בעניינו, נראה לכאורה כי התמונה אינה בהירה דיה ואפשרי הדבר כי זכותו של המבקש לעמוד על תוכן כתב האישום קופחה.

15. עוד מתברר, כי המשיבה בכתב האישום ציינה כי המבקש צפוי לעונש הקבוע בסע 62 לפקודת התעבורה אשר לפיו: "העובר אחת העבירות האלה, דינו - מאסר שנתיים". ויתכן, כטענת המבקש, כי היה נכון לפעול כמצוות סע' 15א לחסד"פ לעניין מינוי סניגור.

16. נוסף לאמור, בקביעת רכיב הפסילה בפועל ביהמ"ש קמא ראה לסטות לחומרה אף מדרישת המשיבה. אמנם הדבר בסמכותו של ביהמ"ש קמא מה גם שהמבקש עצמו ביקש להאריך את הפסילה ולהימנע מקנס, אך בסופו של דבר קנס כן הוטל.

17. מכל האמור נראה לכאורה כי קיימים סיכויים לקבלת הערעור, ועם זאת הקושי ומקור ההתלבטות נטועים באיחור הניכר שאין ביסודו הסבר משכנע. מטיעוני המבקש מתקבל הרושם כי בקשתו להארכת מועד להגשת ערעור באה על רקע עמדת המשיבה להפעלת המאסר המותנה בתיק המאוחר. היינו, על פני הדברים, אפשרי כי המבקש השלים עם הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בהליך קמא ואלמלא הסתבכותו המאוחרת בנהיגה בזמן פסילה, עמדתה העונשית של המשיבה בהליך המאוחר וחששו מהפעלת המאסר המותנה, הליך זה לא היה נולד.

18. מחד אפשרי הדבר, כי בקשתו של המבקש להארכת המועד היא מתחכמת וכל תכליתה לחמוק מהעונש הצפוי בתיק המאוחר נוסף לאיחור הניכר שבדק בהגשת הבקשה. ומנגד, המבקש לא היה מיוצג וכטענתו אין הוא יודע קרוא וכתוב בשפה העברית ובמיוחד המשפטית בה נוסח כתב האישום נוסף ליתר הטענות עליהן עמדתי לעיל. במקרה זה קיימת לכאורה אפשרות כי נגרם למבקש עיוות דין וזכותו הבסיסית להליך הוגן קופחה, דבר המטה את הכף לקבלת הבקשה.

19. לאור האמור מקבל את הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור.

20. דיון בערעור יתקיים לפניי ביום 6.12.23 שעה 12:00.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ט' חשוון תשפ"ג, 03 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.